

Οι Πανελλήνιοι δεσμοί

Η ενότητα των Ελλήνων

Οι Έλληνες από παλιά έζησαν **χωρισμένοι**. Απλωμένοι σε έναν ευρύ γεωγραφικό χώρο δε συγκρότησαν ενιαίο κράτος με τη σημερινή έννοια του όρου. Η επαφή, όμως, με τους άλλους λαούς τούς βοήθησε να αποκτήσουν σαφή ιδέα για την ενότητά τους, αφού διαπίστωσαν ότι είχαν κάποια κοινά στοιχεία που τους συνέδεαν, κάποιους κοινούς δεσμούς. Αυτοί ήταν:

α) Μιλούσαν όλοι, με κάποιες διαφορές φυσικά, την **ίδια γλώσσα**.

β) Λάτρευαν τους **ιδιους θεούς**.

γ) Ήδη την εποχή αυτή επικρατεί και η **ονομασία Έλληνες**.

Επειδή λοιπόν κατοικούσαν μακριά ο ένας από τον άλλο, χωρίς να μπορούν να επικοινωνούν εύκολα, γι' αυτό συμμετείχαν σε εκδηλώσεις πανελλήνιου χαρακτήρα, όπου μπορούσαν να συναντηθούν άνθρωποι από διαφορετικές περιοχές και να ανταλλάξουν απόψεις. Μερικές από τις εκδηλώσεις αυτές είναι: α) οι διάφοροι αθλητικοί αγώνες, με πιο γνωστούς τους ολυμπιακούς, β) τα διάφορα μαντεία, γ) οι αμφικτιονίες.

Ολυμπιακοί αγώνες

Οι **Ολυμπιακοί αγώνες** ήταν η πιο μεγάλη συνάντηση των Ελλήνων. Στους αγώνες αυτούς, που γίνονταν κάθε τέσσερα χρόνια, έπαιρναν μέρος μόνο Έλληνες. Επίσημα άρχισαν να τελούνται το **776 π.Χ.**, έτος το οποίο αργότερα αποτέλεσε τη βάση για τη χρονολόγηση των γεγονότων.

Πριν από τους αγώνες, κήρυκες περιέτρεχαν την Ελλάδα και ανακοίνωναν την επικείμενη έναρξή τους. Γινόταν **εκεχειρία**, σταματούσαν δηλαδή οι πόλεμοι και μπορούσαν έτσι οι αντιπροσωπεΐες από τις πόλεις να φθάσουν στην Ολυμπία χωρίς να διατρέξουν κανέναν κίνδυνο.

Ο αθλητής που νικούσε στεφανωνόταν με κλαδί **αγριελιάς** και κέρδιζε την αγάπη όλων, ενώ θριαμβευτική ήταν και η υποδοχή που του επιφύλασσε η πόλη του.

Η είσοδος γινόταν συνήθως πάνω σε άρμα, όχι από την πύλη, αλλά από ένα άνοιγμα του τείχους που το γκρέμιζαν συμβολικά, με την πεποίθηση ότι το κενό στο εξής θα το κάλυπτε ο ίδιος με την ανδρεία του. Στη Σπάρτη μάλιστα ο ολυμπιονίκης αποκτούσε το προνόμιο να πολεμάει στη μάχη δίπλα στον βασιλιά.

Άλλοι σπουδαίοι αγώνες ήταν τα **Νέμεα** (στη Νεμέα), τα **Πύθια** (στους Δελφούς), τα **Ίσθμια** (στον Ισθμό της Κορίνθου), τα **Παναθήναια** (στην Αθήνα), τα **Ηραία** (στην περιοχή του Άργους), τα **Ασκληπιεία** (στην Επίδαυρο).

Τα μαντεία

Σε όλες τις εποχές οι άνθρωποι αισθάνονταν την ανάγκη να προβλέψουν το μέλλον. Την απάντηση σε αυτό το ερώτημα οι αρχαίοι την αναζητούσαν στα μαντεία. Πιο ονομαστό μαντείο υπήρξε το μαντείο των **Δελφών**, το οποίο ήταν αφιερωμένο στον Απόλλωνα. Ο θεός αυτός της μαντικής έδινε τους χρησμούς μέσω της ιέρειας Πυθίας. Από τα λόγια της Πυθίας συντάσσονταν οι χρησμοί, οι οποίοι πολλές φορές είχαν αμφίσημο νόημα. Οι απαντήσεις συνάγονταν με πλάγιο (μεταφορικό) τρόπο, γι' αυτό και ο Απόλλωνας ονομαζόταν Λοξίας. Το μαντείο απέκτησε μεγάλη φήμη.

Άλλο ένα πολύ σπουδαίο μαντείο ήταν της **Δωδώνης**.

Αμφικτιονίες

Οι πόλεις που βρίσκονταν γύρω από ένα ιερό συγκροτούσαν ενώσεις, με σκοπό να ρυθμίζουν θέματα που σχετίζονταν με τη λειτουργία και την ασφάλειά του. Οι ενώσεις αυτές ονομάζονταν **αμφικτιονίες**. Η πιο γνωστή ήταν η **αμφικτιονία των Δελφών**. Κάθε πόλη συμμετείχε στην ένωση με δύο (2) αντιπροσώπους, οι οποίοι συνεδρίαζαν δύο (2) φορές τον χρόνο. Τα θέματα που συζητούσαν αφορούσαν όχι μόνο το ιερό, αλλά και εκδηλώσεις της κοινωνικής ζωής. Μια απόφαση μάλιστα, όπως αυτή που έλεγε ότι η στέρηση νερού για οποιονδήποτε λόγο από μια πόλη αποτελεί πράξη ιεροσυλίας, θεωρείται και σήμερα ως πολύ προοδευτική. Γενικά, οι αποφάσεις των αμφικτιονιών ήταν σεβαστές από όλους.